

Raj Tamás (1940–2010)

Életének 71. esztendejében, hosszas betegeskedés után, 2010. március 8-án elhunyt *Raj Tamás* nyugalmazott főrabbi, történész, könyvkiadó, volt képviselő, lapunk szerkesztőbizottságának alapítása óta tagja. Temetése 10-én a Kozma utcai zsidó temetőben volt. Gyászbeszédet mondott Kardos Péter főrabbi és Raj Ferenc, az elhunyt rabbi-fivére. Fekete László főkántor énekelt.

Az Országos Rabbiképző Intézetben (1964) és a szegedi József Attila Tudományegyetemen (1968) tanult. 1964–1970 közt szegedi vezető rabbi volt, míg nem „cionista szervezkedés” miatt felfüggesztették állásából. 1971–1985 közt az Akadémiai Kiadó Lexikonszerkesztőségének felelős szerkesztőjeként dolgozott. Itt ismertem meg mint fiatal szerző a tájékozott, mindig türelmes, örök tanítót. Hamar a hit dolgaira terelődött a szó. A baptista „ifjúsági” énekeskönyvbe héberről készített fordításaimat már lakásán beszéltük át, hogy aztán az Új Életben hírt adjon róluk, mint katalán Tragédia-fordításomról is, országos napilapban. Mert mindkettő egyaránt fontos volt neki: a zsidó kultúra megismertetése zsidó és nem-zsidó magyarokkal, s a magyar kultúráé, mindenkivel. 1985–1996 között ismét rabbiként, majd 1996 után főrabbiaként munkálkodott Budapesten. 1986–1991 közt a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetemen, 1986–1995 között az Országos Rabbiképző Intézetben, 1991-től 1999-ig a Miskolci Bölcsész Egyetem judaisztika tanszékén tanított. A rendszerváltás után egy ciklusban az SzDSz országgyűlési képviselője, majd 1995–2005 közt a Lauder Javne Zsidó Közösségi Iskola judaisztikai vezetője volt. Haláláig igazgatta a Makkabi Kiadót. Húsznál több magyar nyelvű zsidó tárgyú tudományos és ismeretterjesztő munkával, jó tollú íróként szolgálta a Biblia, a zsidó vallás és hagyomány megismertetését a magyar társadalommal.

Akár a rabbiszéktől, akár katedrán, akár lakásán, mindenütt tanította az ismeretektől elzártakat, az önazonosságukat keresőket, számos keresztény barátját is. Még a sokszor buta kérdéseket se vette zaklatásnak, honlapján azokra is válaszolt. Sokunknak a kétműveltségű neológ zsidóság egyik leghitelesebb s ráadásul megközelíthető alakja volt. Ezt fejezte ki az Keresztény-Zsidó Társaság elnökségében betöltött tagsága is, 1991-től kezdve.

Magától értődően lett lapunk szerkesztőbizottságának tagja, ami szellemi irányultságunk elfogadását jelezte. Rögtön az első számba írt is, később egy megalapozó, nagy tanulmányt vállalt, Társaságunk reprezentánsaként értékes rádiós beszélgetésekben is részt vett. Ha kellett, referenciaként szolgált, ha kellett —mint nagy, 1993-as „Peszachtól Húsvétig” koncertünkre— tóratekercest és felolvasót adott. Tavaly jelent meg kétnyelvű zsolnárikiadása, az ő fordításaival. — Nyugodjék békében!

יהי זכרו ברוך

Déri Balázs